

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

1

ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Τομέας Μηχανικής, Υλικών & Κατεργασιών

Μεταπτυχιακή Εργασία

ΟΡΙΑ ΛΥΓΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΔΟΜΙΚΑ

ΚΥΛΙΝΔΡΙΚΑ ΜΕΛΗ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΔΙΑΤΟΜΗΣ

υπό

ΣΟΦΙΑ ΜΑΚΡΗ

Διπλωματούχου Μηχανολόγου Μηχανικού Π. Πατρών ., 2001

Υπεβλήθη για την εκπλήρωση μέρους των

απαιτήσεων για την απόκτηση του

Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

2008

)ΡΗΣΗΣ ΑΦΙΑ»

© 2008 ΣΟΦΙΑ ΜΑΚΡΗ

Η έγκριση της μεταπτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας δεν υποδηλώνει αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα (Ν. 5343/32 αρ. 202 παρ. 2).

Ευχαριστίες

Πρώτα απ' όλα, θέλω να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα της μεταπτυχιακής εργασίας μου, καθηγητή κ. Σπύρο Καραμάνο, για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγησή του κατά τη διάρκεια της δουλειάς μου. Επίσης ευχαριστώ την οικογένεια μου και ιδιαιτέρως τον σύζυγο μου , για την κατανόηση και συμπαράσταση τους καθ' όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών. Τέλος ευχαριστώ τους συναδέλφους μου, Αργύρη Κελαϊδόπουλο, Μυριούνη Νίκη και Σκρέκα Βάϊο για την επιστημονική τους βοήθεια κατά το χρονικό διάστημα της φοίτησης μου.

Σοφία Μακρή

ΟΡΙΑ ΛΥΓΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΔΟΜΙΚΑ ΚΥΛΙΝΔΡΙΚΑ ΜΕΛΗ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΛΙΑΤΟΜΗΣ

ΣΟΦΙΑ ΜΑΚΡΗ

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας, 2008

Επιβλέπων: Δρ. Σπύρος Καραμάνος, Επίκουρος Καθηγητής

Περίληψη

Η παρούσα εργασία εστιάζει στον τοπικό λυγισμό και στην πλαστική παραμόρφωση μεταλλικών κυκλικών κυλινδρικών διατομών. Βασίζεται σε αποτελέσματα προγενέστερων πειραμάτων, αξονικής συμπίεσης και κάμψης κυλινδρικών μεταλλικών μελών, τα οποία πραγματοποιήθηκαν ως επί το πλείστον σε χαλύβδινες κυκλικές κυλινδρικές διατομές και εν μέρει σε διατομές αλουμινίου. Τα αποτελέσματα των πειραμάτων συγκρίνονται μεταξύ τους αλλά και με τους κανονισμούς του Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1 [1] 'κανόνες σχεδιασμού μεταλλικών κτιρίων' και Μέρος 1-6 'κανόνες σχεδιασμού μεταλλικών κελυφών' [2], και δίδονται απαντήσεις στα εξής ερωτήματα:

- υπό ποιες προϋπόθεσης μπορεί να θεωρηθεί ένας κύλινδρος ως κέλυφος και πότε ως κυκλικό κυλινδρικό δομικό μέλος
- ποια είναι η διαφορά στον υπολογισμό της οριακής αντοχής του μέλους, μεταξύ των δύο κανονισμών και ποιος από τους δύο είναι κοντά σε πειραματικά αποτελέσματα
- σε συνέχεια του ανωτέρω, ποια είναι τα όρια λυγηρότητας κυλινδρικών κοίλων διατομών
- κατά πόσο είναι δυνατόν να καμφθούν οι κυκλικές διατομές σχετικά μικρής λυγηρότητας στην πλαστική περιοχή, χωρίς να προκληθεί κατάρρευση λόγω τοπικού λυγισμού

Η βασική παράμετρος που λαμβάνεται υπόψη για την σύγκριση και αξιολόγηση των πειραματικών αποτελεσμάτων είναι ο λόγος D/t της εξωτερικής διαμέτρου D της διατομής προς το πάχος της t.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της εργασίας είναι η αξιοπιστία των Ευρωπαϊκών κανονισμών του Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1 [1] και Μέρος 1-6 [2], σε σχέση με τα πειραματικά αποτελέσματα αξονικής συμπίεσης και κάμψης. Οι οριακές τιμές αντοχής του μέλους που ορίζονται από τον κάθε κανονισμό, συγκρίνονται γραφικά (διαγράμματα 1-2) μεταξύ τους αλλά και με τις οριακές τιμές αντοχής οι οποίες υπολογίστηκαν στα πειράματα.

Η αντοχή μίας μεταλλικής κυκλικής κυλινδρικής διατομής εξαρτάται σε αποφασιστικό βαθμό από το αν ή πότε τα θλιβόμενα/καμπτόμενα μέρη της θα αστοχήσουν λόγω τοπικού λυγισμού. Σαν κάποιο μέτρο για αυτό χρησιμεύει η στροφική ικανότητα, η ικανότητα δηλαδή στην πλαστική περιοχή να μπορεί να αναλάβει στροφές καθοριστικές για την αξιολόγηση. Μεταξύ των άλλων παραγόντων βασικοί παράγοντες αξιολόγησης είναι, η λυγηρότητα-σχέση διαμέτρου προς πάχος-, το είδος-κατηγορία του χάλυβα, καθώς και οι συνθήκες στήριξης των άκρων τους. Για μία δεδομένη διατομή μπορεί από τα μεγέθη αυτά να προσδιοριστεί η λεγόμενη στροφική ικανότητα.

Στη συνέχεια παρατίθενται οι κανόνες σχεδιασμού μεταλλικών κυκλικών κυλινδρικών διατομών σύμφωνα με τον Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1 [1] και Μέρος 1-6 [2], καθώς και τα όρια παραμορφωσιμότητας σύμφωνα με άλλους κανονισμούς αφού ο Ευρωκώδικας δεν παρέχει την αντίστοιχη πληροφορία.

1.1 ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ Ευρωκώδικα 3, part 1-1

Για τον έλεγχο αν η ικανότητα υπερβαίνει τις απαιτήσεις, προσφέρεται στον ΕC.3 μία απλοποιημένη οδός. Οι υπάρχουσες λυγηρότητες πρέπει να συγκρίνονται με οριακές τιμές (οριακό D/t). Οι οριακές τιμές εξαρτώνται από την μέθοδο ελέγχου (πλαστική-πλαστική, ελαστική-πλαστική και ελαστική-ελαστική) και λαμβάνονται από τον πίνακα 1.1. με λυγηρότητα ίση με $\lambda = \frac{d}{t} \cdot \frac{f_y}{235}$ και $\varepsilon = \sqrt{\frac{235}{f_y}}$.

Σύμφωνα με τον EC.3 οι διατομές ταξινομούνται, μέσω των λυγηροτήτων σε κλάσεις/ κατηγόριες . Ανάλογα με τις κατηγορίες αυτές καθορίζεται το ποιες μέθοδοι υπολογισμού και διαστασιολόγησης επιτρέπεται να εφαρμόζονται.

Ο τοπικός λυγισμός μίας μεταλλικής κυκλικής κυλινδρικής διατομής μπορεί να περιορίσει τη φέρουσα ικανότητα της, πιθανώς πριν την ανάπτυξη της τάσης διαρροής. Πρόωρη αστοχία (προερχόμενη από τις επιδράσεις τοπικού λυγισμού) μπορεί να αποφευχθεί περιορίζοντας το λόγο **D**/t. Αυτή είναι η βάση της διαδικασίας κατάταξης των διατομών. Ο EC3 part 1-1 ορίζει τέσσερις κατηγορίες διατομών. Η κατηγορία στην οποία κατατάσσεται μία συγκεκριμένη διατομή εξαρτάται από τη λυγηρότητα της (οριζόμενη ως ο λόγος διαμέτρου προς πάχος) και την κατανομή της θλιπτικής τάσης, δηλαδή ομοιόμορφη ή γραμμική. Οι κατηγορίες ορίζονται σε σχέση με τις απαιτήσεις συμπεριφοράς για αντοχή σε καμπτικές ροπές. Στον πίνακα 1.2 συνοψίζονται οι κατηγορίες σε σχέση με τη συμπεριφορά, τη φέρουσα ικανότητα και την ικανότητα στροφής.

7

Κατάταξη

Κλάση 1: Οι διατομές κατηγορίας 1 είναι εκείνες που μπορούν να δημιουργήσουν πλαστική άρθρωση με την απαιτούμενη ικανότητα στροφής για πλαστική ανάλυση.

Κλάση 2: Οι διατομές κατηγορίας 2 είναι εκείνες οι οποίες, αν και ικανές για την ανάπτυξη πλαστικής ροπής, έχουν περιορισμένη ικανότητα στροφής και επομένως είναι ακατάλληλες για κατασκευές που σχεδιάζονται με πλαστική ανάλυση.

Κλάση 3: Οι διατομές κατηγορίας 3 είναι εκείνες στις οποίες η τάση στην ακραία θλιβόμενη ίνα μπορεί να φθάσει στη διαρροή, αλλά ο τοπικός λυγισμός εμποδίζει την ανάπτυξη πλαστικής ροπής αντοχής.

Κλάση 4: Οι διατομές κατηγορίας 4 είναι εκείνες στις οποίες ο τοπικός λυγισμός περιορίζει τη ροπή αντοχής (ή την θλιπτική αντοχή για αξονικά θλιβόμενα μέλη). Είναι απαραίτητη η συγκεκριμένη πρόβλεψη για τις επιρροές του τοπικού λυγισμού.

Οριακές τιμές

Σύμφωνα με τον EC3 part 1-1 οι οριακές τιμές θλιπτικής δύναμης και ροπής κάμψης λαμβάνονται ως εξής:

 Η μέγιστη θλιπτική δύναμη N_{Rk} δεν πρέπει να υπερβαίνει την οριακή θλιπτική δύναμη N_v:

$$N_{Rk} < N_{\gamma} \tag{1.1}$$

Η οριακή θλιπτική δύναμη για σωληνωτές διατομές είναι ίση με

 $N_y = f_y 2\pi r t$ για διατομές κλάσης 1,2,3 (1.2)

Η μέγιστη ροπή κάμψης M_{Rk} λαμβάνεται ίση με:

$$M_{Rk} = W_{pl} f_y = 1,273 (\pi r^2 t) f_y$$
 για διατομές κλάσης 1,2 (1.3)

$$M_{Rk} = W_{el} f_{\nu} = (\pi r^2 t) f_{\nu}$$
για διατομές κλάσης 3 (1.4)

Η ροπή διαρροής για σωληνωτές διατομές είναι ίση με

$$M_{\nu} = f_{\nu} \left(\pi r^2 t \right) \tag{1.5}$$

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ο συντελεστής ασφάλειας γ_{M0} τίθεται ίσος με 1 στην σύγκριση των παραπάνω τιμών δύναμης και ροπής.

							9						
Κοίλες Διατομές			t		D								
ΚΛΑΣΗ		Διατο	μές καταπον	ούμενες σε κ	άμψη και / ή	σε θλίψη							
1				$D/t \le 50 \epsilon$	2								
2			5	$0 \epsilon^2 < D/t \le 7$	'0 ε ²								
3	$70 \varepsilon^2 < D/t \le 90 \varepsilon^2$												
4	Όταν ένα θ	λιβόμ	ενο τμήμα δε κατατάσσετ	ν ικανοποιεί αι στην κλάσ	τις οριακές σ m 4 . 90 ε ² <	σχέσεις της κ d/t	λάσης 3						
				!			14						
	Κατηγορία χάλ	υβα	S235	S275	S355	S420	S460						
235	t < 10 mm	3	1,00	0,92	0,81	0,75	0,71						
$\varepsilon = \sqrt{\frac{235}{\epsilon (M/mm^2)}}$	t≤ 40mm	<i>E</i> ₂	1,00	0,85	0,66	0,56	0,51						
$\int \int J_y (1 \sqrt{mm})$	10-t-100mm	3	1,00	0,96	0,84	0,78	0,74						
	40<1≤100mm	£2	1,00	0,92	0,70	0,60	0,55						

8

Πίνακας 1.1 Μέγιστες τιμές αναλογίας D/t – Όρια λυγηρότητας για κυλινδρικές κυκλικές διατομές

Πίνακας 1.2 Κατάταξη διατομών σε σχέση με τη ροπή αντοχής και την ικανότητα στροφής

1

1.2 ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ Ευρωκώδικα 3, part 1-6

Ο EN 1993 1-6 ορίζει βασικούς κανόνες υπολογισμού λεπτών μεταλλικών κελυφών. Ως κέλυφος ορίζεται μια δομή ή ένα δομικό στοιχείο το οποίο προέρχεται από την διαμόρφωση κυρτού λεπτού ελάσματος.

Οι απαιτήσεις του κανονισμού για τον υπολογισμό των κελυφών είναι οι εξής:

• Ο λόγος της ακτίνας προς το πάχος του κελύφους να είναι: $r/t:20 \le r/t \le 5.000$

Για τον υπολογισμό της κρίσιμης τάσης σ_{x,Rk} ισχύει η σχέση

$$\sigma_{x,Rk} = \chi \times f_{yk} \tag{1.6}$$

όπου χ μειωτικός συντελεστής λυγισμού, ο οποίος υπολογίζεται:

$$\chi = 1$$
, $\lambda \le \lambda_0$ (1.6.1)

$$\chi = I - \beta \left(\frac{\lambda - \lambda_0}{\lambda_\rho - \lambda_0}\right)^n , \ \lambda_0 \le \lambda \le \lambda_\rho \tag{1.6.2}$$

$$\chi = \frac{\alpha}{\lambda^2} , \lambda_{\rho} \leq \lambda$$
(1.6.3)

όπου:

$$\lambda_{\rho} = \sqrt{\frac{\alpha}{1 - \beta}} \tag{1.7}$$

$$\lambda = \sqrt{\frac{f_{yk}}{\sigma_{x,Rcr}}}$$
(1.8)

β είναι ο συντελεστής πλαστικής διακύμανσης= 0,60η είναι ο εκθέτης αλληλεπίδρασης =1

λ₀ το σχετικό όριο λυγηρότητας (βλ. σχέση 1.16)

α είναι ελαστικός παράγοντας μείωσης των ατελειών και ισούται με:

$$\alpha = \frac{0,62}{1+1,91 \left(\frac{\Delta w_k}{t}\right)^{1.44}}$$
$$\Delta w_k = \frac{1}{Q} \sqrt{\frac{r}{t}} \cdot t$$

Q είναι η ποιοτική παράμετρος επεξεργασίας, οι τιμές της οποίας, για την κάθε κατηγορία ανοχής της κατεργασίας, δίδονται από τον πίνακα 1.3.

Στους υπολογισμούς της παρούσας εργασίας λαμβάνεται Q=25

Ποιοτική κατηγορία ανοχής κατεργασίας	Περιγραφή	Q
Class A	Άριστη	40
Class B	Υψηλή	25
Class C	Κανονική	16

Πίνακας 1.3 Τιμές της ποιοτικής παραμέτρου επεξεργασίας κελυφών

Σύμφωνα με το ANNEX D του part1-6, η κρίσιμη ελαστική τάση λυγισμού πρέπει να λαμβάνεται ίση με:

$$\sigma_{x,Rer} = 0,605 E C_x \frac{r}{t} \tag{1.9}$$

Για τον υπολογισμός της παραμέτρου C_x απαιτείται ο υπολογισμός της αδιάστατης παραμέτρου ω όπου:

$$\omega = \frac{l}{r}\sqrt{\frac{r}{t}} = \frac{l}{\sqrt{rt}} \tag{1.10}$$

$$1,7 \le \omega \le 0,5 \frac{r}{t}$$

$$C_x = 1$$
(1.11)

Για κοντούς κυλίνδρους οι ισχύουν οι εξής σχέσεις:

$$\omega \le 1,7$$

$$C_x = 1,36 - \frac{1,83}{\omega^2} + \frac{2,07}{\omega^2}$$
(1.12)

• Για μεγάλου μήκους κυλίνδρους οι ισχύουν οι εξής σχέσεις: $\omega \succ 0, 5 \frac{r}{t}$ (1.13)

Για την παράμετρο C_x λαμβάνεται η μεγαλύτερη από τις δύο παρακάτω τιμές: $C_x = l + \frac{0,20}{C_{xb}} \left[l - 2\omega \frac{r}{t} \right]$ $C_x = 0,60$ (1.14)

όπου C_{xb} παράμετρος η οποία εξαρτάται από τις συνοριακές συνθήκες

• Για μεγάλου μήκους κυλίνδρους που ικανοποιούν την συνθήκη $500 \leq \frac{E}{f_{y,k}} \leq 1000$ η τιμή του C_x μπορεί να λαμβάνεται

$$C_{x} = 0,60 + 0,40 \left[\frac{\sigma_{xEBA}}{\sigma_{xE}} \right]$$
(1.15)

και το σχετικό όριο λυγηρότητας λ_{x0} μπορεί να υπολογιστεί από την σχέση:

$$\lambda_{x0} = 0,20 + 0,10 \left[\frac{\sigma_{xE,M}}{\sigma_{xE}} \right]$$
(1.16)

 $\sigma_{\mathbf{x}\mathbf{E}}$ η τάση σχεδιασμού για κάμψη

 $\sigma_{\rm se.M}$ η τάση σχεδιασμού για κάμψη σε σύνθετη καταπόνηση κάμψης και αξονικής συμπίεσης

Οι διατομές που αξιολογούνται στην εργασία ικανοποιούν την σχέση $500 \leq \frac{E}{f_{y,k}} \leq 1000$ και για τον σχεδιασμό της καμπύλης της κρίσιμης τάσης λαμβάνεται η σχέση (1.15)

1.3 OPIA ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Ο Ευρωκώδικας 3 δεν παρέχει πληροφορίες για τα όρια παραμορφωσιμότητας κυκλικών κυλινδρικών διατομών, για αυτό θα χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω πειραματικές σχέσεις [(1,18) (1,19)] και κανονισμοί [(1,17), (1,20), (1,21), (1,22)]προκειμένου να συγκριθούν τα πειραματικά αποτελέσματα με οριακές τιμές παραμόρφωσης.

Όπου ε_c η οριακή παραμόρφωση της διατομής, D_o η εξωτερική διάμετρος, t το μετρούμενο πάχος τοιχώματος και t_{nom} το ονομαστικό πάχος τοιχώματος της διατομής. Η σύγκριση των πειραματικών αποτελεσμάτων με τους παρακάτω κανονισμούς και πειραματικές σχέσεις, παρουσιάζεται στο διάγραμμα5.

BS 8010 (1993):
$$\varepsilon_c = 15 \left(\frac{t_{nom}}{D_o}\right)^2$$
 (1.17)

Gresnigt (1986):
$$\varepsilon_c = 0.5 \left(\frac{t}{D_o - t} \right) - 0.0025$$
 (1.18)

Murphey and Langner (1985):
$$\varepsilon_c = 0.5 \left(\frac{t}{D_o - t}\right)$$
 (1.19)

Igland (1993):
$$\varepsilon_c = 0.005 + 13 \left(\frac{t}{D_p}\right)^2$$
 (1.20)

DNV (1996):
$$\varepsilon_{c} = \left(\frac{t}{D_{o}}\right) - 0.01$$
 (1.21)

ABS (2001)
$$\varepsilon_c = 0.5 \left(\frac{t}{D_o} \right)$$
 (1.22)

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΙΡΑΜΑΤΩΝ- ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στα πλαίσια της παρούσας εργασίας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα πειραμάτων που διεξήχθησαν σε κυκλικές κυλινδρικές διατομές για αξονική συμπίεση και κάμψη. Τα δεδομένα συγκρίνονται με τις θεωρίες του EC.3, part 1-1 και part 1-6, έχοντας ως βασική παράμετρο την αναλογία διαμέτρου προς πάχους D/t και δίδονται οι απαντήσεις στα ερωτήματα που τέθηκαν αρχικά. Παρουσιάζονται διαγράμματα:

 P_u/P_y - D/t,

 $M_u/M_v - D/t$,

 k_u/k_y - D/t,

 k_L/k_y - D/t,

ε- D/t,

 $P_u/P_{y}-\lambda$

 M_u/M_y - λ

Pult, η μέγιστη εφαρμοζόμενη δύναμη μέχρι την αστοχία

Ρ_y, η οριακή θλιπτική δύναμη της διατομής

Μ_y η οριακή ροπή της διατομής

Μ_u η μέγιστη εφαρμοζόμενη ροπή μέχρι την αστοχία

 k_y η καμπυλότητα που αντιστοιχεί στην M_y

k_L η καμπυλότητα που αντιστοιχεί στην μέγιστη ροπή M_u

 k_{u} η καμπυλότητα που αντιστοιχεί στην καταστροφική αστοχία

ει η παραμόρφωση που αντιστοιχεί στην μέγιστη ροπή

ε_{max} η τελική παραμόρφωση

λ η λυγηρότητα του μέλους

Το φάσμα των δοκιμίων που χρησιμοποιήθηκαν είναι αρκετά μεγάλο περιλαμβάνοντας λόγους D/t από 18 έως 120, κυρίως για χαλύβδινες διατομές αλλά και αλουμινίου. Τα πειράματα περιγράφονται περιληπτικά και αναφέρονται χρήσιμα συμπεράσματα και παρατηρήσεις για το καθένα. Η παρουσίαση δεν είναι το ίδιο αναλυτική για όλα τα πειράματα λόγω έλλειψης περαιτέρω στοιχείων στην αντίστοιχη δημοσίευση. Επισυνάπτονται συγκεντρωτικοί πίνακες όλων των πειραματικών αποτελεσμάτων πίνακες 2.1 και 2.2

2.1 ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΑΞΟΝΙΚΗΣ ΣΥΜΠΙΕΣΗΣ

1. Πειράματα των Η. Jiao, X.-L. Zhao (2003)

Οι Jiao και Zhao μελέτησαν την επίδραση των παραμενουσών τάσεων και των ορίων λυγηρότητας σε κυλινδρικούς σωλήνες με πολύ υψηλό όριο διαρροής $f_y = 1350 Mpa$ (καλούνται VHS και είναι κοίλες κυκλικές διατομές οι οποίες έχουν υποστεί επεξεργασία βαφής και επαναφοράς).

Ελέγχθηκαν οκτώ δοκίμια χαλυβδωσωλήνων VHS με ποσοστό παραμενουσών τάσεων περίπου 4% του ορίου διαρροής, λυγηρότητα $135 \le \lambda \le 258$, λόγο $24 \le D/t \le 46$ και κλάσης 4. Τα δοκίμια τοποθετήθηκαν σε κατακόρυφη θέση, με το κάτω άκρο να ακουμπά σε μία σταθερή βάση και στο πάνω άκρο να ασκείται το θλιπτικό φορτίο από την πειραματική μηχανή. Επίσης με την ίδια πειραματική διαδικασία ελέγχθηκαν δύο δοκίμια μη θερμικά κατεργασμένων χαλυβδοσωλήνων, με λυγηρότητα $\lambda = 42$, λόγο D/t = 23 και κλάσης 1.

Οι δύο κατηγορίες έχουν περίπου τις ίδιες αρχικές ατέλειες αλλά το ποσοστό των παραμενουσών τάσεων είναι πολύ διαφορετικό: 4% του ορίου διαρροής για τους VHS χαλυβδοσωλήνες και στις δύο διευθύνσεις, ενώ 50% στην κατά μήκος διεύθυνση και 20% στην εγκάρσια για τους μη θερμικά κατεργασμένους σωλήνες.

Οι συγγραφείς συγκρίνουν τα πειραματικά τους αποτελέσματα, με εκείνα άλλων πειραμάτων για εν ψυχρώ διαμορφωμένους σωλήνες (Bradford MA, Loh HY, Uy B. In: Puthli H, editor. Slenderness limits for CHS sections: tubular structures IX. Rotterdam: Balkema; 2001. p. 377-81), αλλά και με τον Ευρωπαϊκό κανονισμό EC.3 part 1-1 και τον Αυστραλιανό AS 4100

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ:

- Όλα τα δοκίμια αστόχησαν σε τοπικό λυγισμό σε μία απόσταση κοντά στην στήριξη τους, ίση με D/5.
- II. Τα δοκίμια με λόγο D/t=47 και λ = 238, παρουσίασαν πλαστική παραμόρφωση αφού πρώτα δημιουργήθηκε δακτυλιοειδή διόγκωση της επιφάνειας τους, κάτι που δεν συνέβη στα υπόλοιπα δείγματα.
- III. Το όριο λυγηρότητας είναι λ=90, για κλάση διατομής 4 σύμφωνα με τον EC.3 part 1-1, είναι πολύ συντηρητικά για VHS σωλήνες.
- IV. Η αναλογία του ισχύοντος ορίου λυγηρότητας είναι λ=90 με αυτό του λ=258 που προτείνετε στο πείραμα είναι 258/82=2,86, παρόμοια με την αναλογία των ορίων διαρροής των VHS σωλήνων και των εν ψυχρώ διαμορφωμένων σωλήνων: 1350Mpa/(350-450)Mpa=3,86-3,0, γεγονός που δηλώνει πως η λυγηρότητα ενός χαλυβδοσωλήνα σαφέστατα επηρεάζεται από την διαδικασία παράγωγης του αλλά και από το όριο διαρροής του.
- V. Τα δύο δοκίμια (9-10) μη θερμικά κατεργασμένων χαλυβδοσωλήνων εμφάνισαν παρόμοιο ποσοστό αντοχής με εκείνα των VHS σωλήνων (7-8), ίδιων γεωμετρικών χαρακτηριστικών, παρόλο που τα μεν πρώτα κατατάσσονται στην κλάση 1 ενώ τα υπόλοιπα στην κλάση 4, γεγονός που οφείλεται επίσης στο υψηλό όριο διαρροής.

2. Πειράματα F.C. Bardi, S. Kyriakides (2006)

Πραγματοποιήθηκαν πειράματα σε 15 δοκίμια ανοξείδωτου χάλυβα με $65 \le \lambda \le 150$, λόγο $23 \le D/t \le 52$. Τα 11 δοκίμια προερχόταν από τον ίδιο μητρικό σωλήνα και τα υπόλοιπα 4 από διαφορετικό, ενώ όλα είχανε αρχικό μήκος 280mm, με όριο διαρροής από 561Mpa έως 622Mpa. Λαμβάνονται υπ' όψη στο παρόν έγγραφο μόνο 13 δοκίμια, λόγω έλλειψης πληροφοριών για τα υπόλοιπα.

Δύο δοκίμια ταξινομούνται στην κλάση 2 τέσσερα στην κλάση 3 του Ε.С. και όλα τα υπόλοιπα στην κλάση-4. Υποβλήθηκαν σε αξονική συμπίεση, παραμορφώθηκαν αρχικά ελαστικά και στην συνέχεια δημιουργήθηκε πλαστική παραμόρφωση με μορφή συνεχώς αυξανόμενων 'ρυτιδων' (κύρτωση τοιχώματος) όπως φαίνεται στην εικόνα 2.

Εικόνα 2.1

α) έναρξη τοπικού λυγισμού,

β) τοπικός λυγισμός, μορφή παραμόρφωσης για δοκίμιο με D/t=28,77 κλάση 3

γ) τοπικός λυγισμός, μορφή παραμόρφωσης για δοκίμιο με D/t=45,14 κλάση 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ:

- I. Ο τοπικός λυγισμός σε μορφή κύρτωσης τοιχώματος συνέβη όταν η επιβαλλόμενη τάση έφθασε σε ποσοστό 8,5% έως 18,5% της τάσης διαρροής του δοκιμίου.
- II. Ο ρυθμός αύξησης των κυματοειδών κυρτώσεων είναι πιο αργός σε δοκίμια με χαμηλότερο D/t.
- III. Όσο συνεχιζόταν η φόρτιση οι κυρτώσεις αυξανόταν και η ακαμψία σαφώς μειωνόταν.

3. Πειράματα των Wai F.Chen, David A.Ross (1977)

Διεξήχθησαν πειράματα αξονικής φόρτισης σε 10 σωλήνες μεγάλου μήκους και διαμέτρου, με D/t =48, $\lambda = 54$ (class 3), D/t =70 $\lambda = 90$ (class 4.) και L/r από 39 έως 83. Οι σωλήνες παράγονται από επίπεδα ελάσματα τα οποία καμπυλώνονται συγκολλώντας τα δύο άκρα τους ώστε να δημιουργηθεί η σωληνωτή διατομή. Κατά μήκος της ένωσης υπάρχει ραφή ηλεκτροσυγκόλλησης. Αυτή η διαδικασία παραγωγής δημιουργεί σημαντικές παραμένουσες τάσεις τόσο κατά μήκος των σωλήνων όσο και στην περιφέρεια τους.

Το όριο διαρροής των δοκιμίων είναι μεταξύ 273 MPa και 305MPa

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ:

- Ο λόγος D/t=60 φαίνεται πως αποτελεί μία κρίσιμη τιμή, μετά από την οποία γίνεται η αλλαγή της παραμόρφωσης από τοπικό λυγισμό σε ασταθή πλαστική παραμόρφωση.
- II. Σε δοκίμια με D/t=70, τα οποία αστόχησαν με τοπικό λυγισμό, υπήρξε μια απότομη απώλεια της αξονικής φέρουσας ικανότητας. Η απώλεια της φέρουσας ικανότητας των δοκιμίων με D/t=48 είναι λιγότερο απότομη πριν από την φάση του λυγισμού.
- III. Η διαδικασία κατασκευής έχει πολύ μεγάλη σημασία για αυτού του είδους σωλήνες.
- IV. Δοκίμια ίδιου λόγου D/t εμφανίζουν μεγαλύτερη αντοχή σε λυγισμό όσο μικραίνει το μήκος τους.
- Ολα τα δοκίμια αστόχησαν με την μορφή τοπικού λυγισμού οριακά πριν την τάση διαρροής τους.

4. Πειράματα των A.Y. Kiziltug, R.B.Grove, S.W.Peters, C.D. Miller(1985)

Διεξήχθησαν πειράματα αξονικής συμπίεσης σε 4 σωλήνες μήκους 600mm περίπου, με λόγο D/t 31, 41, 58, 76 και $31 \le \lambda \le 86$. Τα δοκίμια κατατάσσονται σε class 1, 2, 3, έχουν όριο διαρροής 230 MPa -280MPa και αποτελούνται από χάλυβα ASTM A370. Τα πάχη και οι διάμετροι των δοκιμίων μετρήθηκαν με ηλεκτρονική συσκευή, ταυτόχρονα σε πέντε διαφορετικά σημεία κατά μήκος τους και οι μετρήσεις αποτυπωνόταν σε μαγνητικό δίσκο για την μετέπειτα χρήση τους.

Η πειραματική διαδικασία των παραπάνω δειγμάτων ήταν η εξής: Τα δοκίμια φορτίζονται μέχρι η παραμόρφωση γίνει ίση με 0,005, οπότε και λαμβάνεται το δυναμικό όριο διαρροής. Στην συνέχεια σταματά η φόρτιση για 5min, ώστε να σταθεροποιηθεί το φορτίο και λαμβάνεται το στατικό όριο διαρροής. Έπειτα συνεχίζεται η φόρτιση με την ίδια ταχύτητα μέχρι το δοκίμιο να αστοχήσει.

Η συσκευή που χρησιμοποιήθηκε για το εν λόγω πείραμα, αποτελείται από δύο υδραυλικούς γρύλλους ικανότητας 250 ton (ένα σε κάθε άκρο του δοκιμίου) και δύο υδραυλικές αντλίες 25 ton (δεξιά και αριστερά του δοκιμιού). Το αξονικό φορτίο δημιουργήθηκε από τους δύο κατακόρυφους γρύλλους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ:

 Όλα τα δοκίμια, πλην εκείνου με λόγο D/t=76 αστόχησαν πάνω από την οριακή δύναμη αντοχή P_y

	Гтре	erfection	, residual stress and yie	ld slenderness li H. Jiao, XL. Z	mit of ver Zhao (200	y high s 3)	trength (VF	IS) circu	lar steel t	ubes	
	Q	t	D/t		P.	٩	Putt /Py	Gult	α		E
-	73,81	1,61	45,84	299	547	515	1,06	1464	1377	class4	200
2	73,89	1,62	45,61	299	549	516	1,06	1464	1377	class4	200
e	73,70	1,61	45,78	299	547	513	1,07	1468	1377	class4	200
4	55,78	1,64	34,01	239	425	391	1,09	1479	1360	class4	200
S	55,84	1,63	34,26	239	430	388	1,11	1506	1360	class4	200
ဖ	55,79	1,63	34,23	240	423	389	1,09	1479	1360	class4	200
~	36,62	1,58	23,18	140	298	254	1,17	1638	1398	class4	200
œ	36,60	1,58	23,16	140	295	254	1,16	1622	1398	class4	200
თ	36,41	1,59	22,90	140	93	56	1,18	511	433	class1	200
10	36,38	1,59	22,88	140	93	52	1,18	512	433	class1	200
		•	+/0	-	٩	٩	d/ - d	Ľ	t		u
-	58.36	2.55	22.89	72.2	317	380	1.20	812	677	class2	194.5
2	57,60	2,19	26,28	72,2	261	304	1,17	767	658	class3	194,5
ო	57,23	2,01	28,52	72,2	239	271	1,13	751	662	class3	194,5
4	56,73	1,74	32,60	72,2	210	231	1,10	745	677	class4	194,5
S	56,32	1,54	36,47	72,2	177	194	1,10	712	648	class4	194,5
9	55,82	1,29	43,26	72,2	144	158	1,10	697	636	class4	194,5
2	55,72	1,30	45,14	72,2	149	163	1,09	715	654	class4	194,5
8	55,44	1,10	50,64	72,2	130	136	1,05	710	679	class4	194,5
6	55,39	1,07	51,87	72,2	126	130	1,03	697	679	class4	194,5
10	58,11	2,38	24,43	127	301	350	1,16	805	692	class3	197,9
11	57,29	2,40	28,12	127	285	327	1,15	756	659	class3	196,5
12	56,16	1,55	36,33	127	182	199	1,09	726	667	class4	196,5
13	56,16	1,41	39,84	127	168	180	1,07	723	677	class4	197,9

19

	۵	t	D/t	-	Pult	P	Pult /Py	G ult	α		Э
-	372,08	7,92	47,0	5500	2476	2523	0,98	268	273	class2	211
3	372,08	7,92	47,0	5500	2492	2523	0,99	269	273	class2	211
3	372,09	7,92	47,0	7600	2270	2523	06'0	245	273	class2	211
4	372,08	7,92	47,0	7600	2296	2523	0,91	248	273	class2	211
2	552,00	8,00	69,0	7600	4263	4228	1,01	307	305	class3	211
9	552,00	8,00	69,0	7600	4112	4228	0,97	296	305	class3	211
7	372,08	7,92	47,0	11000	2212	2523	0,88	239	273	class2	211
8	372,10	7,92	47,0	11000	2367	2523	0,94	256	273	class2	211
6	552,00	8,00	69,0	11000	4183	4228	0,99	302	305	class3	211
10	552,00	8,00	69,0	11000	4094	4228	0,97	295	305	class3	211
1			Collapse tests of : A.Y. Kiziltu	short tubular colu ug, R.B.Grove, S.N	mns subj N.Peters,	ected to C.D. Mill	combined er (1985)	loads			
	٥	t	D/t	T	Pult	P	Pult /Py	Oult	σ		ш
-	196,90	6,35	31,0	610,4	1020	941	1,08	260	239,6	class1	212,9
3	198,68	4,80	41,4	610,0	822	776	1,06	275	259,2	class1	210,
3	200,00	3,43	58,4	610,0	633	606	1,05	294	281,2	class2	211,9
4	200.74	2.63	76.2	610.3	440	442	0.99	265	266.2	class3	194.3

20

2.2 ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΚΑΜΨΗΣ

1. Πειράματα των S. Kyriakides and G. T. Ju (2006)

Τα πειράματα διεξήχθησαν κυλινδρικές διατομές κράματος αλουμινίου T6-6061, με λόγο D/t από 18,5 έως 59,50 και $31 \le \lambda \le 86$. Τα δοκίμια κατατάσσονται σε class 1, 2, 3, και έχουν όριο διαρροής περίπου 300 MPa.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ:

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός πως δεν αστόχησαν όλα τα δοκίμια με τον ίδιο τρόπο: Τα δοκίμια με D/t≤40 παρουσίασαν πλαστική παραμόρφωση μέχρι την αστοχία τους πάνω από την μέγιστη ροπή, κάτι που δεν συνέβη για τα δοκίμια με D/t≥40

Εικόνα 2.2 Κάμψη σωληνωτής διατομής

2. Πειράματα των M. Elchalakani, X.L. Zhao, R. Grzebieta (2002)

Σε αυτή την σειρά πειραμάτων εξετάζονται 12 δείγματα εν ψυχρώ διαμορφωμένου χάλυβα τύπου C350L0, με λυγυρότητα $64 \le \lambda \le 212$, λόγο $37 \le D/t \le 122$ και όριο διαρροής περίπου 400MPa και κατάταξη **class 2,3,4**.

Η πειραματική διαδικασία έγινε με την συσκευή καθαρής κάμψης όπως φαίνεται στην εικόνα 2.4. Το πλεονέκτημα αυτής της εγκατάστασης είναι η δυνατότητά του να εφαρμόσει μια καθαρή καμπτική ροπή πέρα από τη μέση έκταση του δοκιμιου χωρίς πρόκληση σημαντικών αξονικών ή διατμητικών δυνάμεων. Το κάθε δείγμα τοποθετήθηκε οριζόντια στην συσκευή με κατάλληλη στήριξη στα άκρα του.

Η ροπή εφαρμόστηκε στο δοκίμιο χρησιμοποιώντας μια υδραυλική αντλία που συνδέθηκε με δύο υδραυλικούς γρύλους μέσω ενός πολλαπλασιαστή. Η παρουσία του πολλαπλασιαστή εξασφάλισε ότι το φορτίο που εφαρμόστηκε και από τους δύο γρύλους ήταν περίπου το ίδιο. Οι γρύλοι συνδέονται με τις ρόδες εφαρμογής φορτίων από κάθε πλευρά του δοκιμίου. Η επέκταση των γρύλων αναγκάζει τις ρόδες να περιστρέφουν η μία απέναντι από την άλλη και ως εκ τούτου να εφαρμοστεί μια ροπή κάμψης στο δείγμα μέσω τεσσάρων κεφαλών εφαρμογής φορτίων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ:

- I. Τα δείγματα κατηγορίας 4 όπως ήταν αναμενόμενο αστόχησαν σε τοπικό λυγισμό πριν επιτευχθεί η ροπή διαρροής.
- II. Τα δείγματα κατηγορίας 2 εμφάνισαν πολύ μεγάλες καμπυλότητες και η αστοχία παρουσιάστηκε αρκετά πιο μακριά από την ροπή διαρροής.
- III. Οι συγγραφείς, βάσει των πειραματικών δεδομένων, προτείνουν ως όριο λυγηρότητας $\lambda = 88$ για σωλήνες κλάσης 2, ενώ για λεπτότοιχες διατομές προτείνεται η τιμή $\lambda = 1.40$. Επίσης διαπιστώνεται πως σωλήνες με λυγηρότητα $\lambda < 60$ παρουσιάζουν υψηλή πλαστική παραμόρφωση μέχρι την στιγμή της αστοχίας τους.

Εικόνα 2.3 Τοπικός λυγισμός σχετικά λεπτότοιχου σωλήνα (D/t=100)

3. Πειράματα των A.M. Gresnigt, R.J. van Foeken(2001)

Σε αυτό το πείραμα επιλέχθηκαν τέσσερα χαλύβδινα δοκίμια διαμέτρου περίπου 500mm, λόγου D/t 45, 27,22,29, ορίου διαρροής περίπου 450-480MPa και κατάταξης class 1,2,3. $41 \le \lambda \le 90$. Όλα τα δείγματα πλην εκείνου με D/t=29 (το οποίο είναι άνευ ραφής) είναι κατεργασμένα με την μέθοδο UOE.

Η πειραματική διαδικασία έγινε λαμβάνοντας δοκίμια μήκους 12m, τα οποία φορτίζονται σε τέσσερα σημεία, στα δύο άκρα και σε δύο ενδιάμεσες θέσεις. Σε αυτές τις ενδιάμεσες θέσεις το φορτίο εφαρμόζεται από τρεις ράβδους περιφερειακά της διατομής, με μεταξύ τους απόσταση 0,70m. Το μεσαίο τμήμα του σωλήνα φορτίζεται με σταθερή ροπή για μήκος περίπου 2,0m, ενώ το ενεργό μήκος το οποίο λαμβάνεται υπ' όψη στα πειραματικά αποτελέσματα είναι 1,50m. Η διαδικασία απεικονίζεται στην εικόνα 2.5

Εικόνα 2.6 Τοπικός λυγισμός για δοκίμιο με : α) D/t=29 άνευ ραφής , β) D/t=27 κατεργασμένο με την μέθοδο **UOE**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ:

- Όλα τα δοκίμια αστόχησαν πάνω από την ροπή διαρροής, ενώ και η τελική τιμή της ροπής κάμψης βρίσκεται πιο πάνω από την ροπή διαρροής.
- Η διαφορετική κατεργασία επηρεάζει την αντοχή και την παραμορφωσιμότητα των σωλήνων, εικόνα 2.6.

4. Πειράματα των J.O.Jirsa, Fook-Hoy Lee, J.C.Wilhot, Jr, J.E.Mewin (1972)

Σε αυτή την πειραματική διαδικασία ελέγχονται σε καθαρή κάμψη 4 σωλήνες μεγάλης διαμέτρου και πάχους, από χάλυβα με όριο διαρροής 330-380 MPa και κατάταξης **class 1,2,3,4**, (κατατάσσονται ένα σε κάθε κατηγορία) με λυγηρότητα $41 \le \lambda \le 123$. Ο λόγος D/t κυμαίνεται από 30 έως 78 και το μήκος των δειγμάτων είναι περίπου 915mm. Τα πειραματικά αποτελέσματα ελήφθησαν διαγραμματικά και για αυτό μπορεί να υπάρξει απόκλιση από τα πραγματικά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ

- Η αστοχία γίνεται με διαφορετικό τρόπο σε κάθε δοκίμιο διαφορετικής κατηγορίας και όπως είναι αναμενόμενο η σχέση ροπής-καμπυλότητας διαφοροποιείται αρκετά.
- II. Οι σωλήνες ελεγχθήκαν σαν απλή αμφίπακτη δοκός με δύο σημεία επιβολής φορτίου κατά μήκος τους
- III. Για class1 υπάρχει μεγάλη παραμόρφωση και καθώς αυξάνεται ο λόγος D/t μειώνεται η ακαμψία της διατομής και αστοχεί πολύ πιο γρήγορα.

5. Πειράματα του D.R. Sherman (1976)

Τα πειράματα που διεξήχθησαν από τον D.R. Sherman περιλαμβάνουν δοκίμια κατάταξης class 1,2,3,4, $21 \le \lambda \le 144$ και ορίου διαρροής από 280 έως 400 MPa. Ο λόγος D/t κυμαίνεται από 18 έως 102 και το μήκος των δοκιμίων από 3700mm έως 15240mm. Δοκίμια ίδιας διαμέτρου και πάχους ελέγχθηκαν σε κάμψη έχοντας διαφορετικό τρόπο στήριξης και μήκος.

Διακρίνονται δοκοί με μορφή στήριξης :

- αμφιέριστης δοκού με δύο ενδιάμεσα φορτία (Simple Span)
- αμφίπακτης δοκού με δύο ενδιάμεσα φορτία μήκους 15240mm (Fixed ends, third point load)
- αμφίπακτης δοκού με δύο ενδιάμεσα φορτία μήκους 6096mm (Fixed ends, third point load)
- πρόβολος με φορτίο στο άκρο του (Cantilever)

Παρόλο που παρουσιάζονται τα πειραματικά αποτελέσματα για όλες τις παραπάνω κατηγορίες μήκους και στήριξης των δοκών, εκείνα τα οποία αναφέρονται σε δοκούς μήκους 15240mm δεν θα ληφθούν υπόψη σε όποια σύγκριση και συμπεράσματα της παρούσας εργασίας. Αυτό γίνεται διότι σε τέτοιες περιπτώσεις τα φαινόμενα λυγισμού είναι τύπου Euler και όχι τοπικού λυγισμού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ

- Διαπιστώθηκε πως οι σωλήνες με D/t≤35 μπορούν να αναπτύξουν πλαστική ροπή με ικανοποιητική στροφική ικανότητα χωρίς να προκληθεί αστοχία διατομής.
- Τα δοκίμια ιδίων γεωμετρικών χαρακτηριστικών με στήριξη αμφιέριστης δοκού και προβόλου παρουσίασαν την ίδια αντοχή σε κάμψη.
- III. Στα δοκίμια ίδιας διαμέτρου και πάχους, με στήριξη αμφίπακτης δοκού, παρατηρείτε μεγαλύτερη αντοχή όταν το μήκος τους είναι μεγαλύτερο.
- IV. Στα δοκίμια ίδιας διαμέτρου και πάχους αλλά διαφορετικού μήκους, με στήριξη αμφιέριστης δοκού και προβόλου, παρατηρείτε μειωμένη αντοχή σε σχέση με τα αντίστοιχα δοκίμια αμφίπακτης στήριξης.

6. Πειράμτα των A.Y. Kiziltug, R.B.Grove, S.W.Peters, C.D. Miller (1972)

Πραγματοποιήθηκαν πειράματα κάμψης σε 4 σωλήνες μήκους 600mm περίπου, με λόγο D/t 31, 41, 58, 76. Τα δοκίμια κατατάσσονται σε **class 1, 2, 3**, $32 \le \lambda \le 86$ έχουν όριο διαρροής 230 MPa -280MPa και αποτελούνται από χάλυβα ASTM A370.

Η πειραματική διαδικασία των παραπάνω δειγμάτων ήταν η εξής: Τα δοκίμια φορτίζονται μέχρι η παραμόρφωση γίνει ίση με 0,005, οπότε και λαμβάνεται το δυναμικό όριο διαρροής. Στην συνέχεια σταματά η φόρτιση για 5min, ώστε να σταθεροποιηθεί το φορτίο και λαμβάνεται το στατικό όριο διαρροής. Έπειτα συνεχίζεται η φόρτιση με την ίδια ταχύτητα μέχρι το δοκίμιο να αστοχήσει.

Η συσκευή που χρησιμοποιήθηκε για το εν λόγω πείραμα, αποτελείται από δύο υδραυλικούς γρύλλους ικανότητας 250 ton (ένα σε κάθε άκρο του δοκιμίου) και δύο υδραυλικές αντλίες 25 ton (δεξιά και αριστερά του δοκιμιού). Το αξονικό φορτίο δημιουργήθηκε από τους δύο κατακόρυφους γρύλλους. Η συσκευή εξασφαλίζει την σωστή στήριξη των δοκιμίων ενώ χρησιμοποιείται και για το πείραμα κάμψης χρησιμοποιείται η λειτουργία των υδραυλικών αντλιών.

7. Πειράματα του D.R. Sherman(1983)

Τα πειράματα γίνανε από τον D.R. Sherman, σε 16 χαλύβδινα δοκίμια τα 8 από αυτά ποιότητας A36 και τα υπόλοιπα 8 ποιότητας A633-C, με όριο διαρροής από 280 MPa - 430MPa και λόγο D/t από 17 έως 85. Τα δεδομένα που παρέχονται από την δημοσίευση είναι τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των δοκιμίων και τα πειραματικά αποτελέσματα. Τα δοκίμια κατατάσσονται σε class 1,2,3,4. $19 \le \lambda \le 156$

		k, /k,				3,196	3,308	4,487	5,172		k, /k,	1,006	0,961	1,022	0,950	1,923	1,718	1,969	1,687	2,143	2,768	5,643	4,171		-	
		k _c /k _v	1,743	2,112	2,737	3,519	3,589	4,959	6,751		kc/kv	3,135	3,548	6,441	3,921	8,314	6,488	8,412	5,533	7,879	11,242	22,261	17,240			
		10 ⁻³ k	0,2771	0,3542	0,2770	0,2733	0,3082	0,2632	0,2964		10 ⁻³ k	0,0388	0,0389	0,0390	0,0387	0,0392	0,0428	0,0426	0,0424	0,0365	0,0387	0,0433	0,0420			
		10 ⁻³ k _L				0,8734	1,0196	1,1808	1,5330	ions	10 ⁻³ k _L	0,0390418	0,0373648	0,0398360	0,0367823	0,0753481	0,0734813	0,0838897	0,0715856	0,0782926	0,1071411	0,2444457	0,1752121			
	nder	10 ⁻³ k _c	0,4831	0,7480	0,7581	0,9616	1,1064	1,3051	2,0009	nollow sect	10 ⁻³ k _c	0,1217	0,1380	0,2510	0,1518	0,3257	0,2775	0,3583	0,2348	0,2879	0,4351	0,9643	0,7242			
	shells u	Е	69	70	71	67	67	71	69	ircular h 12)	ш	191	191	191	191	212	191	191	191	200	212	218	191			
	lindrical S 1992)	σν	299,0	307,0	304,0	283,4	288,0	286,0	309,0	formed c	a,	408,0	408,0	408,0	408,0	410,0	404,0	404,0	404,0	365,0	410,0	412,0	404,0			
2	ies in cy RIMENT 3. T. Ju (	σ_{u}	346,4	363,9	374,5	366,7	376,5	397,9	437,1	or cold- R. Grzeł	σu	383,5	395,8	412,1	391,7	467,4	488,8	472,7	452,5	397,9	528,9	428,5	476,7			
2	nstabiliti -I. EXPE ES and G	Mu/Mv	1,16	1,19	1,23	1.29	1,31	1,39	1,41	s limits f	Mu/Mv	0,94	0,97	1,01	0,96	1,14	1,21	1,17	1,12	1,09	1,29	1,04	1,18			
	d localization I Bending- S. KYRIAKIDE	M	121	76	166	189	155	263	360	ne slendernes Ichalakani, X.L	M	4.138	3.784	3.386	4.719	5.070	3.579	4.205	4.804	4.908	6.891	5.452	6.356			
	Bifurcation and	Mu	140	90	205	244	202	366	509	sts to determi M. E	Mu	3.890	3.670	3.420	4.530	5.780	4.330	4.920	5.380	5.350	8.890	5.670	7.500			
	-	L	375,5	225,3	465,9	370,3	332,9	398,6	361,8	Bending te	L L	800,2	7,98,7	801,8	811,4	873,3	795,7	798,9	802,1	802,5	798,2	801,8	801,9			
		D/t	59,50	49,00	43,00	34,70	31,20	24,30	18,50		D/t	100,10	109,90	121,90	88,30	58,00	82,30	70,90	62,30	55,60	43,40	36,40	47,90			
		t	0,53	0,51	0,72	0,89	0,89	1,26	1,63		t _m	1,10	1,00	0,90	1,25	1,70	1,20	1,40	1,60	1,80	2,30	2,40	2,10			
		Dm	31,29	24,89	31,06	30,86	27,74	30,54	30,15		Dm	110,10	109,90	109,70	110,40	98,60	98,80	99,20	99,60	100,00	99,80	87,30	100,60			
			1	2	3	4	5	9	2			1	2	3	4	2	9	7	8	6	10	11	12			

		kL/ky	6,296	4,546	7,189	9,638		kı /k.	6,167		4,642	1,950		k /k			3,300	1,900	2,300	2,900			
		kc/kv	6,599	7,614	14,081	2,902		k./k.	9,193	23,541	5,454	2,359		kc/kv	6,200	6,100	5,400	5,800	6,200	2,900			
		10 ⁻³ ky	0,0094	0,0094	0,0095	0,0093		10 ⁻³ k.	0,0175	0,0130	0,0086	0,0076		10 ⁻³ k	0,0117	0,0119	0,0157	0,0164	0,0111	0,0119			
		10 ⁻³ k _L	0,0590	0,0427	0,0686	0,0896		10 ⁻³ k,	0,1080		0,0400	0,0148		10 ⁻³ k _L	0,0000	0,0000	0,0519	0,0311	0,0256	0,0346			
		10 ⁻³ k _c	0,0619	0,0715	0,1344	0,0270		10 ⁻³ k.	0,1610	0,3070	0,0470	0,0179		10 ⁻³ k _c	0,0725	0,0726	0,0850	0,0949	0,0690	0,0346			
	pes	E	205	197	203	193	(197)		162	188	196	196	(1976)	u u	192	192	192	192	192	192			
	s Steel Pi (2001)	σ	479,0	459,0	474,0	450,0	Bending I E Mew	<i>σ</i> ,	379,0	323,8	337,6	372,1	ending Sherman'	٥v	290,1	303,8	403,8	421,0	288,0	309,4			
~	eamless Foeken	σu	719,0	534,8	642,3	576,3	er Pure	Ω	509,4	485,7	464,8	454,2	ubes in t pαφικά	a	414,8	382,8	488,5	513,6	325,4	343,4			
5	OE and S R.J. van	Mu/Mv	1,50	1,17	1,36	1,28	lines Und	M./M	1,34	1,50	1,38	1,22	ar steel tu špan)- (y	M./M	1,43	1,26	1,21	1,22	1,13	1,11			
	Buckling of U A.M. Gresnigt	Mv	1.045.907	1.562.876	1.689.861	2.102.754	valing of Pipe	M	125.730	157.777	279.897	476.271	Tests of circul man- (Simple S	M	226.286	131.575	116.289	118.993	58.820	43.731			
	Local	Mu	1.570.000	1.821.000	2.290.000	2.693.000		N.	169.024	236.634	385.375	581.443	D.R. Sheri	M.	323.590	165.784	141.980	145.361	66.257	48.541			
		T	1500,0	1500,0	1500,0	1500,0		7						T T	3657,6	3657,6	3657,6	3657,6	3657,6	3657,6			÷
		D/t	44,4	28,3	25,7	21,3		D/t	45,12	29,71	60,54	77,40		D/t	17,40	34,10	47,60	54,40	76,30	109,70			
		t _m	11,22	17,54	18,99	23,61		+	5,92	8,89	6,60	6,48		+	14,86	7,80	5,61	4,93	3,53	2,46			
		Ē	497,78	497,16	488,91	501,99		Ē	267,13	264,16	399,80	501,52		Ē	258,55	265,90	267,20	268,06	269,38	270,28			
			-	2	3	4			-	7	m	4			1	7	m	4	2	9			

		kL/kv			6,000	3,200	2,200	5,400		k, /k					kL/kv	8,500	8,300	4,000		k, /k,	20,974	18,028	10,241	5,725	
		k _c /k _v	6,500	10,500	10,100	5,200	000'6	5,4UU		k./k.	4 100	9,700	6,900		kc/kv	8,500	10,500	6,000		k _c /k _v			15,061	9,002	
		10 ⁻³ k	0,0117	0,0119	0,0157	0,0164	0,0111	0,0118		10 ⁻³ k.	0.0117	0,0119	0,0119		10 ⁻³ k	0,0164	0,0111	0,0119		10° ku	0,0114	0,0133	0,0133	0,0134	
		10 ⁻³ k _L	0'0000	0'0000	0,0944	0,0523	0,0245	U, U042		10 ⁻³ k,	0.000	0,0000	0'0000		10 ⁻³ k _L	0,1391	0,0924	0,0477		10 ⁻³ K _L	0,2397	0,2396	0,1360	0,0769	4
	3) (1976)	10 ⁻³ k _c	0,0760	0,1252	0,1590	0,0850	0,1002	U,U042	4) (1976)	10 ³ K.	0.0479	0,1155	0,0823		10 ⁻³ k _c	0,1391	0,1169	0,0715	d loads	$10^3 k_c$			0,2000	0,1210	
	herman	E	192	192	192	192	192	181	herman	Ē	192	192	192	(1976)	E	192	192	192	ombine er(172)	μ	213	198	212	197	
	cending αφικά S	σν	290,1	303,8	403,8	421,0	288,0	309,4	oending awiká S	ď	290.1	303,8	309,4	bending terman5	σ,	421,0	288,0	309,4	cted to c C.D. Mille	٩	239,6	261,5	281,2	266,2	
6	ubes in l oad) (yp	σ_{u}	533,7	540,9	835,8	669,4	417,6	433,1	ubes in l oad) (vo	α	667.2	683,7	495,0	ubes in l xorká Sł	σ_{u}	513,6	325,4	343,4	s subjec Peters, (	đ	419,6	440,3	412,0	383,1	
2	lar steel tu ird point l	Mu/Mv	1,84	1,78	2,07	1,59	1,45	1,40	lar steel ti ird point l	M./M.	2.30	2,25	1,60	lar steel ti ever) (ypo	Mu/Mv	1,22	1,13	1,11	ar column ove, S.W.I	Mu/Mv	1,544	1,698	1,464	1,439	
	Tests of circu ixed ends, th	Mv	226.286	133.291	116.289	118.993	58.820	58C.14	Tests of circu ixed ends. th	Ň	226.286	131.575	43.731	Tests of circu erman- (Cantil	Mv	118.993	58.820	43.731	of short tubul ziltug, R.B.Gr	M	52.809	37.593	30.182	22.133	
	R. Sherman- (F	Mu	416.367	237.259	141.980	145.361	66.257	00,030	R. Sherman- (F	M.	520.459	296.043	69.969	D.R. She	M	145.361	66.257	48.541	ollapse tests o A.Y. Ki	M	81.537	63.833	44.186	31.849	
	D.F	Г	6036,0	6096,0	6096,0	6096,0	6096,0	0 0200	D.F	7	15240,0	15240,0	14843,8		L L	3657,6	3657,6	3657,6	U	7	609,6	609,6	609.6	609,6	
		D/t	17,40	33,50	47,60	54,43	76,29	101,02		D/t	17,40	34,10	109,70		D/t	54,40	76,30	109,70		D/t	31,11	41,54	57,54	75,49	
		t	14,86	7,92	5,61	4,93	3,53	10'7		+	14,86	7,80	2,46		t	4,93	3,53	2,46		÷	6,33	4,78	3,47	2,66	
		۳ ۵	258,55	265,48	267,20	268,19	269,34	Z/ 1'01		D	258,55	265,90	270,28		Dm	268,06	269,38	270,28		Ē	196,92	198,70	199,93	200,74	
			-	7	'n	4	n d	0			-	2	3			4	2	9		-	-	2	m	4	

	4.14	AUTU															
	k./k	Augu															
	10 ⁻³ k.	Au 21		-													
	10 ⁻³ k.	74 24										,					
	0.3 k.	2															
	F 1	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210
1 Pipes 2) (1983)	u	0.622	298,3	337,6	298,3	293,5	324,5	314,2	372,7	374,1	389,3	423,7	410,6	410,0	433,4	405,1	429,2
abricated Sherman	<i>a</i>	457.5	505.7	511,2	474,7	466,5	454,1	490,6	480,2	540,2	555,3	567,7	0'0	549,8	570,5	0'0	562,2
city Of F	M./M.	1 42	1.52	1,45	1,40	1,25	1,09	1,34	1,13	1,44	1,27	1,27	1,35	1,23	1,16	1,14	1,08
sending Capa S. Sherman (v	W	1.024.721	810.061	827.008	590.881	449.657	350.236	1.113.975	714.029	1.316.208	1.106.066	1.025.851	822.489	634.943	464.345	1.511.662	850.733
	N.	1.456.302	1.230.343	1.198.709	827.008	563.766	381.870	1.495.845	808.931	1.900.310	1.402.072	1.303.780	1.111.715	784.076	540.041	1.725.192	919.651
	1	1															
	D/t	16.17	23,56	26,73	33,94	45,09	65,74	46,17	88,89	16,98	22,35	26,94	33,54	44,65	66,60	43,73	85,57
	+	26.64	18,60	16,54	13,11	9,93	6,86	12,93	6,78	25,40	19,61	16,38	13,26	10,03	6,78	13,64	7,04
	D	130.81	138,34	441,93	144,86	447,78	150,85	596,93	502,82	431,29	438,35	441,33	444,70	447,93	451,69	596,47	502,06
		1	2	3	4	5	9	7	8	6	10	11 4	12	13	14	15	16

	furcation and localiz Be S. ~~I~~	ation Instabilities in ndingI. EXPERIMI YRIAKIDES and G	n cylindrical shells u ENTS . T. Ju	Inder
	D/t	L	εμ	ε
1	59,50	375,5	0,007686	
2	49,00	225,3	0,009500	
3	43,00	465,9	0,012045	
4	34,70	370,3	0,015266	0,01386
5	31,20	332,9	0,015839	0,01459
6	24,30	398,6	0,020751	0,01877
7	18,50	361,8	0,031795	0,02435
Bending	tests to determine s M. Elchala	slenderness limits f sections akani, X.L. Zhao *, F	for cold-formed circเ R. Grzebieta	ular hollow
	D/t	L	εμ	ε
1	100,10	800,2	0,006768	0,00217
2	109,90	798,7	0,007651	0,00207
3	121,90	801,8	0,013879	0,00220
4	88,30	811,4	0,008475	0.00205
5	58.00	873.3	0.016332	0.00377
6	82,30	795,7	0.013876	0.00367
7	70,90	798,9	0.018024	0.00422
8	62.30	802.1	0.011879	0.00362
9	55.60	802.5	0.014652	0.00398
10	43.40	798.2	0.022212	0.00547
11	36 40	801.8	0.043247	0.01096
12	47.90	801.9	0.037188	0 00899
	D/f		٥ekell, د	E.
1	44.4	1500.0	0.015745	0 01502
2	28.3	1500.0	0.018392	0 01098
3	25,7	1500.0	0.034131	0 01742
4	21,3	1500.0	0.007090	0.02354
	Ovaling of J.O.Jirsa, Fook-Hoy	Pipelines Under Pi Lee, J.C.Wilhot,Jr a	ure Bending and J.E.Mewin, Rice	U.
	D/t		ε _u	<u></u>
1	45,12	914,4	0,021981	0,01474
<u> </u>	29.71	914.4	0,041913	
2		0111	0 000550	~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~
2 3	60,54	914,4	0,009550	0,00812
2 3 4	60,54 77,40	914,4 914,4	0,009550 0,004536	0,00812
2 3 4	60,54 77,40 Tests of o D.R.	914,4 914,4 sircular steel tubes Sherman- (Simple	0,009550 0,004536 in bending Span)	0,00812 0,00375
2 3 4 4	60,54 77,40 Tests of c D.R.	914,4 914,4 sircular steel tubes Sherman- (Simple	0,009550 0,004536 in bending Span) ε _u	0,00812 0,00375 ε _L
2 3 4 1	60,54 77,40 Tests of c D.R. D/t 17,40	914,4 914,4 Sircular steel tubes Sherman- (Simple L 3657,6	0,009550 0,004536 in bending Span) ε _u 0,009905	0,00812 0,00375 ε _L
2 3 4 1 2	60,54 77,40 Tests of o D.R. <u>D/t</u> 17,40 34,10	914,4 914,4 Sircular steel tubes Sherman- (Simple L 3657,6 3657,6	0,009550 0,004536 in bending Span) <i>ε_u</i> 0,009905 0,009937	0,00812 0,00375 ε _L
2 3 4 1 2 3	60,54 77,40 Tests of o D.R. <u>D/t</u> 17,40 34,10 47,60	914,4 914,4 Sircular steel tubes Sherman- (Simple L 3657,6 3657,6 3657,6	0,009550 0,004536 in bending Span) <i>ε_u</i> 0,009905 0,009937 0,011594	0,00812 0,00375 ε _L 0,00708
2 3 4 1 2 3 4	60,54 77,40 Tests of o D.R. D/t 17,40 34,10 47,60 54,40	914,4 914,4 Sircular steel tubes Sherman- (Simple L 3657,6 3657,6 3657,6 3657,6	0,009550 0,004536 in bending Span) ϵ_u 0,009905 0,009937 0,011594 0,012951	0,00812 0,00375 ε _L 0,00708 0,00424
2 3 4 1 2 3 4 5	60,54 77,40 Tests of o D.R. <u>D/t</u> 17,40 34,10 47,60 54,40 76,30	914,4 914,4 Sircular steel tubes Sherman- (Simple L 3657,6 3657,6 3657,6 3657,6 3657,6	0,009550 0,004536 in bending Span) ϵ_u 0,009905 0,009937 0,011594 0,012951 0,009422	0,00812 0,00375 ε _L 0,00708 0,00424 0,00349

	Tests D.R. She	of circular steel tu erman- (Fixed ends	bes in bending , third point load)	
	D/t	L	ε"	ε
1	17,40	6096,0	0,010384	
2	33,50	6096,0	0,017113	
3	47,60	6096,0	0,021685	0,012882
4	54,43	6096,0	0,011611	0,007145
5	76,29	6096,0	0,013677	0,003343
6	101,62	6096,0	0,008786	0,008786
	Tests D.R. She	of circular steel tu erman- (Fixed ends	bes in bending , third point load)	
	D/t	L	ε _u	ε
1	17,40	15240,0	0,006550	
2	34,10	15240,0	0,015801	
3	109,70	14843,8	0,011219	
	Tests	of circular steel tu D.R. Sherman- (Ca	bes in bending Intilever)	
	D/t	L	ε	ε լ
1	54,40	3657,6	0,018980	0,018980
2	76,30	3657,6	0,015957	0,012613
3	109,70	3657,6	0,009756	0,006504
Coll	papse tests of sh A.Y. Kizilt	ort tubular column ug, R.B.Grove, S.W	s subjected to comb /.Peters, C.D. Miller	ined loads
	D/t	L	ευ	εL
1	31,11	609,6	0,000000	0,024360
2	41,54	609,6	0,000000	0,024377
3	57,54	609,6	0,020340	0,013831

Πίνακας 2.3 Πειραματικά αποτελέσματα των παραμορφώσεων (δεν παρέχονται από τις δημοσιεύσεις για όλα τα πειράματα)

609,6

75,49

0,012302

0,007824

32

3 4

2.3 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

 Kyriakides
 Ju Elcalakani Zhao Sherman1 Sherman2 + Sherman4 Foeken × Miller ×Lee 130 ă 110 6 $\Delta \imath \acute{\alpha} \gamma \rho \alpha \mu \mu \alpha$ 3: σχέση καμπυλότητας k_L/k_y -και D/t για τις σειρές πειραμάτων 36 + × 20 × × + 20 × × 30 KT/KA 10 10 16 4 12 10 80 ø 4 N 0 20 3

+ Kyrakides Ju - Elchalakani Zhao Sherman2 × Sherman3 × Sherman4 Sherman1 Foeken Miller Lee 130 L ň 110 XX 1 6 37 × I 20 + . 50 I I I ٩X 30 Kn/kh 10 0 10 16 4 2 10 00 9 4 2 24 3 30

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

3.1 ΘΛΙΨΗ

Από τους δύο κανονισμούς του Ευρωκώδικα και τα τέσσερα πειράματα αξονικής συμπίεσης που μελετήθηκαν προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Οι δύο κανονισμοί του Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1 [1] και Μέρος 1-6 [2] παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στον υπολογισμό της οριακής θλιπτικής αντοχής με τον Ευρωκώδικα 3 Μέρος 1-6, εμφανώς πιο συντηρητικό στον υπολογισμό της P_u, η οποία μειώνεται καθώς η αναλογία D/t αυξάνεται. Είναι απολύτως ευδιάκριτο πως για διατομές κλάσης 1,2,3 ο υπολογισμός της οριακής αντοχής του μέλους θα πρέπει να λαμβάνεται από τον Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1, ενώ για διατομές κλάσης 4 ο αντίστοιχος υπολογισμός θα πρέπει να λαμβάνεται από τον Ευρωκώδικα 3 Μέρος 1-6.
- Η μέγιστη θλιπτική δύναμη P_u , η οποία υπολογίστηκε πειραματικά, είναι μεγαλύτερη από την οριακή θλιπτική αντοχή P_y με αναλογία $1.03 \le \frac{P_u}{P_y} \le 1.20$, εκτός από την περίπτωση του πειράματος των Chenn και Ross, όπου $0.88 \le \frac{P_u}{P_y} \le 1.01$. Αυτό οφείλεται αφενός μεν στον τρόπο κατασκευής των εν λόγω δοκιμίων (συγκόλληση καμπυλωμένων

αφενός μεν στον τρόπο κατασκευής των εν λόγω δοκιμίων (συγκόλληση καμπυλωμένων επίπεδων ελασμάτων), ο οποίος δημιούργησε υψηλό ποσοστό παραμενουσών τάσεων και αφετέρου δε στο μεγάλο μήκους τους $5500mm \le L \le 11000mm$ που μπορεί να δημιουργεί φαινόμενα λυγισμού τύπου Euler.

- Καθώς η αναλογία D/t αυξάνεται η μέγιστη θλιπτική αντοχή P_u μειώνεται και πλησιάζει την οριακή θλιπτική αντοχή P_v όταν ο λόγος D/t είναι μεταξύ 50 και 60.
- Από πείραμα των Jiao και Zhao βλέπουμε πως οι κοίλες διατομές τύπου VHS, που ταξινομούνται στην κλάση 4, εμφανίζουν υψηλή θλιπτική αντοχή και μάλιστα πολύ κοντά σε αυτή των μη θερμικά κατεργασμένων διατομών οι οποίες κατατάσσονται στην κλάση 1. Μπορούμε να συμπεράνουμε λοιπόν πως μία λεπτότοιχη διατομή αυξάνει την θλιπτική της αντοχή έχοντας υποστεί κατεργασία βαφής και επαναφοράς και κατ επεκταση έχοντας υψηλό όριο διαρροής.

3.2 КАМҰН

Από τους δύο κανονισμούς του Ευρωκώδικα και τα τέσσερα πειράματα αξονικής συμπίεσης που μελετήθηκαν προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

 Όπως και στην περίπτωση της αξονικής συμπίεσης έτσι και στην κάμψη οι δύο κανονισμοί του Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1 [1] και Μέρος 1-6 [2] παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στον υπολογισμό της οριακής αντοχής με το Μέρος 1-6, εμφανώς πιο συντηρητικό στον υπολογισμό της M_u . Οι κανονισμοί επαληθεύονται από τα πειραματικά αποτελέσματα αναφορικά με τις διατομές κλάσης 1,2,3, ενώ για τα δοκίμια κατάταξης κλάσης 4, [8], [9], [11], [10], προκύπτει διαφοροποίηση σε σχέση με το Μέρος 1-6 του Ευρωκώδικα.

- Από τα πειραματικά αποτελέσματα των [8], [9], [11], [10], βλέπουμε πως δοκίμια με λόγο D/t από 58 έως 110, τα οποία κατατάσσονται στην κλάση 4 και έχουν υψηλό όριο διαρροής, αναπτύσσουν μεγαλύτερη φέρουσα ικανότητα σε σχέση με αυτή που ορίζει ο κανονισμός [2].Για αυτές τις κυκλικές κυλινδρικές διατομές προτείνεται ο υπολογισμός της οριακής αντοχής μέλους σύμφωνα με τον Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1. Τα συγκεκριμένα δοκίμια έχουν αναλογία μήκους-διαμέτρου $7 \le \frac{L}{D} \le 55$, το μεγάλο εύρος της οποίας δεν επηρεάζει την κατάταξη τους ως κυκλικά κυλινδρικά δομικά μέλη και όχι ως κελύφη.
- Δοκίμια από διατομές αλουμινίου [7] εμφανίζουν παρόμοια φέρουσα καμπτική ικανότητα με τα χαλύβδινα για κατάταξη διατομής κλάση 1,2,3.
- Η παραμόρφωση ε_L η οποία αντιστοιχεί στην μέγιστη ροπή M_u, επαληθεύεται κυρίως από τους κανονισμούς, BS 8010 (1993) και Gresnigt (1986). Υπάρχει σημαντική διαφορά όμως σε κάποια δοκίμια με 50 ≤ ^D/_t ≤ 75, η κρίσιμη παραμόρφωση των οποίων είναι πολύ μεγαλύτερη από όλους τους προτεινόμενους κανονισμούς. Αυτά είναι κυρίως δοκίμια μεγάλης διαμέτρου και μήκους και κατάταξης κλάσης 3,4
- Δοκίμια κατάταξης κλάσης 1 και 2 συνεχίζουν να παραμορφώνονται και μετά την μέγιστη ροπή κάμψης εμφανίζοντας πλαστική παραμόρφωση ε_u αρκετά μεγαλύτερη της ε_L, φθάνοντας ακόμη και την τριπλάσια τιμή της ε_L. Τα δοκίμια αυτά είναι κατασκευασμένα από εν ψυχρώ διαμορφωμένο χάλυβα, όπως φαίνεται από τα πειράματα των M. Elchalakani, X.L. Zhao, R. Grzebieta [8]
- Δοκίμια από διατομές αλουμινίου [7] και αμφιέριστης στήριξης [8] [11], [12] εμφανίζουν μικρότερη καμπυλότητα έναντι των υπόλοιπων. Γενικότερα οι καμπυλότητες των δοκιμίων είναι σε αντιστοιχία με τις παραμορφώσεις τους.
- Από τα πειραματικά αποτελέσματα των Α.Υ. Kiziltug, R.B.Grove, S.W.Peters, C.D. Miller
   [6] παρατηρούμε πως για διατομές κλάσης 1,2,3 με αναλογία διαμέτρου προς μήκους
   D/L ≈ ¹/₃ εμφανίζουν υψηλή φέρουσα καμπτική ικανότητα με 1.44 ≤ ^M/_M ≤ 1.70
- Τα όρια λυγηρότητας λ (πίνακας 1.1) συμφωνά με τον Ευρωκώδικα 3, Μέρος 1-1 διαπιστώνεται πως είναι αρκετά συντηρητικά σε σχέση με τα αποτελέσματα των πειραμάτων

Βιβλιογραφία

- [1] Eurocode 3. Design of Steel Structures, Part 1.1, General rules and rules for buildings. prEN 1993-1-1: 2003 19 May 2003.
- [2] Eurocode 3: Design of steel structures Part 1-6: Strength and Stability of Shell Structures EN 1993-1-6: 2007 January 2007.
- [3] H. Jiao, X.-L. Zhao, Imperfection, residual stress and yield slenderness limit of very high strength (VHS) circular steel tubes. Journal of Constructional Steel Research Vol. 59 pp.233-249, (2003).
- [4] F.C. Bardi, S. Kyriakides, Plastic buckling of circular tubes under axial compression part I: Experiments. International Journal of Mechanical Sciences Vol. 48, pp.330-841,(2006.)
- [5] Wai F. Chen, M. ASCE and David A. Ross, Test Of Fabricated Tubular Columns. JOURNAL OF THE STRUCTURE DIVISION ASCE, 1977, Vol.103 (3) pp.619-634.
- [6] A.Y. Kiziltug, R.B.Grove, S.W.Peters, C.D. Miller, Collapse tests of short tubular columns subjected to combined loads. CBI INDUSTRIES INC, Final report December 1985.
- [7] S. Kyriakides and G. T. Ju. Bifurcation and localization instabilities in cylindrical shells under bending—I. Experiments. International Journal Solids Structure Vol 29 pp.1117-1142, (1992.)
- [8] M. Elchalakani, X.L. Zhao, R. Grzebieta, Bending tests to determine slenderness limits for cold-formed circular hollow sections. Journal of Constructional Steel Research Vol.58, pp. 1407-1430, (2002).
- [9] A.M. Gresnigt, (Delft University of Technology Delft, The Netherlands)-

R.J. van Foeken, (TNO Building and Construction Research the Netherlands).

Local Buckling of UOE and Seamless Steel Pipes. *Proceedings of the Eleventh (2001) International Offshore and Polar Engineering Conference Stavanger, Norway, June 17-22, 2001.*

- [10] J.O.Jirsa, Fook-Hoy Lee, J.C.Wilhot, Jr and J.E.Mewin, Rice U. Ovaling of Pipelines Under Pure Bending. 4th Offshore Technology Conference Houston May 1-3, 1972, Paper No OTC1569.
- [11] DonaldR. Sherman, Tests of circular steel tubes in bending. JOURNAL OF THE STRUCTURE DIVISION, Vol ST11, pp. 2182-2195, November 1976
- [12] DonaldR. Sherman. Ultimate capacity of tubular members. Shell oil company, Head Office Civil Engineering, Houston Texas. CE-15 Report August 1985,
- [13] Donald R. Sherman. Bending Capacity Of Fabticated Pipes, THE UNIVERSITY OF WISCONSIN MILWAUKEE, COLLEGE OF ENGINEERING AND APPLIED SCIENCE, TA417.7.F5S53x1983 c.2

